

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 30ής Νοεμβρίου 2004 *

Στην υπόθεση T-173/03,

Anne Geddes, κάτοικος Όκλαντ (Νέα Ζηλανδία), εκπροσωπούμενη από τον
G. Farrington, solicitor,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά
σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τους
E. Dijkema και A. Folliard-Monguiral,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της απόφασης του τετάρτου τμήματος
προσφυγών του ΓΕΕΑ της 13ης Φεβρουαρίου 2003 (υπόθεση R 839/2001-4) σχετικά
με αίτηση καταχώρισεως του κοινοτικού λεκτικού σήματος NURSERYROOM,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Pirrung, πρόεδρο, N. J. Forwood και Σ. Παπασάββα,
δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την προσφυγή που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου
στις 19 Μαΐου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του
Πρωτοδικείου στις 8 Αυγούστου 2003,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Σεπτεμβρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 21 Σεπτεμβρίου 2000, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί.

- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο NURSERY-ROOM.
- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στις ακόλουθες κλάσεις κατά τον Διακανονισμό της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών ενόψει της καταχώρισεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί:
- κλάση 16: «βιβλία, είδη χαρτοπωλείου, κάρτες».
 - κλάση 18: «σακούλες για πάνες».
 - κλάση 21: «πιάτα και κύπελλα».
 - κλάση 25: «καπέλα, μποτάκια, ενδύματα για μωρά, παπούτσια, είδη ένδυσης για βρέφη».
 - κλάση 28: «χνουδωτά παιχνίδια, κρεμαστά αντικείμενα».
- 4 Με απόφαση της 26ης Ιουλίου 2001, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση δυνάμει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94, στηριχθείς στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του ίδιου κανονισμού, με την αιτιολογία ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι περιγραφικό του προορισμού των προϊόντων τα οποία αφορά.

- 5 Στις 19 Σεπτεμβρίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της απόφασής του εξεταστή.
- 6 Με απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2003 (υπόθεση R 839/2001-4, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή με την αιτιολογία ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι περιγραφικό του προορισμού των προϊόντων τα οποία αφορά και του πληθυσμού για τον οποίο προορίζονται και, αντίκειται, συνεπώς, στις επιταγές του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.

Αιτήματα των διαδίκων

- 7 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.
- να διατάξει την αναπομπή της υποθέσεως ενώπιον του εξεταστή.

- 8 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή.
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 9 Κατά την προσφεύγουσα, το τμήμα προσφυγών παρέβη το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 θεωρώντας ότι το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση δηλώνει τον προορισμό των προϊόντων τα οποία αφορά ή, άλλως, ότι δηλώνει ένα χαρακτηριστικό τους, ήτοι το ότι προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε παιδικό δωμάτιο ή σε βρεφονηπιακό σταθμό (nursery room).
- 10 Μια απλή ανάλυση των λέξεων «nursery» και «room» που συνθέτουν το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση καταδεικνύει ότι το σήμα αυτό, λαμβανόμενο υπόψη στο σύνολό του, δεν περιέχει καμία άμεση αναφορά στα επίμαχα προϊόντα, δεν δηλώνει τον προορισμό των προϊόντων αυτών ούτε, αναγκαστικά, το ότι τα προϊόντα αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε παιδικό δωμάτιο ή σε βρεφονηπιακό σταθμό (nursery room). Ο όρος «nurseryroom» δεν είναι μονοσήμαντος. Ο όρος αυτός υποδηλώνει, το πολύ, ότι τα προϊόντα αυτά είναι κατάλληλα για μικρά παιδιά. Αποτελεί σαφώς όρο ο οποίος υπονοεί αλλά δεν περιγράφει. Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση διαθέτει δικό του διακριτικό χαρακτήρα σε σχέση προς τη φύση των προϊόντων αυτών.
- 11 Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε επαρκώς υπόψη του τα ζητήματα που η ίδια θίγει.
- 12 Το ΓΕΕΑ ισχυρίζεται ότι, με την αιτίαση που εκτίθεται στην προηγούμενη σκέψη, η προσφεύγουσα περιορίζεται να αμφισβητήσει την εκ μέρους του τμήματος προσφυγών εκτίμηση των λόγων της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του. Για την περίπτωση που το Πρωτοδικείο θα διέκρινε στην αιτίαση αυτή λόγο προσφυγής θεμελιούμενο στο άρθρο 73 του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ορθώς αιτιολογημένη.

- 13 Το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι η προσφεύγουσα πλανάται διακρίνοντας στην προσβαλλόμενη απόφαση δύο χωριστούς λόγους οι οποίοι δικαιολογούν την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94.
- 14 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι οι λέξεις που συνθέτουν το σημείο NURSERYROOM επιτρέπουν στο ενδιαφερόμενο κοινό να εννοήσει, χωρίς άλλη σκέψη, τον προορισμό των προϊόντων αυτών. Ο συνδυασμός των λέξεων αυτών χρησιμοποιείται συχνά για να υποδηλώσει, χωρίς αμφισβημία, ένα δωμάτιο χρησιμοποιούμενο από παιδιά. Είναι αναμφισβήτητο ότι ορισμένα από τα επίμαχα προϊόντα προορίζονται ειδικά για βρέφη και νηπια και ότι, για άλλα προϊόντα, η προσφεύγουσα δεν απέκλεισε αυτόν τον προορισμό. Κατά το ΓΕΕΑ, ο όρος «nurseryroom» δεν ενέχει κανένα στοιχείο αυθαίρετης επιλογής ή ευρηματικότητας. Έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τους συνήθεις γραμματικούς κανόνες, η δε απλή ένωση των λέξεων δεν επαρκεί ώστε να τον καταστήσει μη περιγραφικό. Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι ο έμμεσος προσδιορισμός των τελικών καταναλωτών των επίμαχων προϊόντων, δηλαδή των βρεφών και των νηπίων, αποτελεί ουσιώδες χαρακτηριστικό των προϊόντων αυτών. Αυτό εξηγεί και το γιατί τα προϊόντα αυτά, καίτοι διαφορετικής φύσεως, θα πωλούνται στον ίδιο χώρο. Συνεπώς, ο όρος «nurseryroom» αποκτά καίρια διάσταση κατά τη στιγμή της αγοράς. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το ΓΕΕΑ υποστήριξε ότι η άρνηση καταχώρισεως του ζητούμενου σήματος ήταν ακόμα περισσότερο δικαιολογημένη καθόσον το Δικαστήριο, στην απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2004, C-363/99, Koninklijke KPN Nederland (Συλλογή 2004, σ. I-1619, σκέψη 102), αποφάνθηκε ότι είναι αδιάφορο αν το περιγραφόμενο από το σήμα χαρακτηριστικό είναι ουσιώδες από εμπορικής απόψεως.
- 15 Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι το δεύτερο αίτημα της προσφεύγουσας είναι απαράδεκτο, καθόσον το Πρωτοδικείο δεν έχει εξουσία να του απευθύνει εντολές.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 16 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή

ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στις συναλλαγές, για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών».

- 17 Ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος πρέπει να εκτιμάται, αφενός, σε σχέση προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ή τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση και, αφετέρου, σε σχέση προς τον τρόπο με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα αυτό.
- 18 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών δεν προσδιόρισε ρητώς, με την προσβαλλόμενη απόφαση, το ενδιαφερόμενο κοινό. Ωστόσο, δεδομένου ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αποτελείται από λέξεις της αγγλικής, οι οποίες εξετάστηκαν σ' αυτή τη γλώσσα από το τμήμα προσφυγών, και ελλείψει κάθε άλλου συναφούς ισχυρισμού εκ μέρους της προσφεύγουσας, πρέπει να αναγνωριστεί ότι το τμήμα προσφυγών σιωπηρώς μεν πλην όμως σαφώς θεώρησε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό είναι ο μέσος αγγλόφωνος καταναλωτής.
- 19 Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 2003, C-191/01 P, ΓΕΕΑ κατά Wrigley (Συλλογή 2003, σ. I-12447), πρέπει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, να απορρίπτεται η αίτηση καταχώρισεως ενός λεκτικού σήματος αν, σε μία τουλάχιστον από τις ενδεχόμενες σημασίες του, το σήμα είναι δηλωτικό χαρακτηριστικού γνωρίσματος των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών (σκέψη 32).
- 20 Συνεπώς, πρέπει να καθοριστεί αν υπάρχει για το ενδιαφερόμενο κοινό άμεση και συγκεκριμένη σχέση μεταξύ του επιδίκου λεκτικού σήματος και των προϊόντων τα οποία αφορά [βλ., ως πλέον πρόσφατη, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουλίου 2004, T-311/02, Lissotschenko και Hentze κατά ΓΕΕΑ (LIMO), Συλλογή 2004, σ. II-2957, σκέψη 30, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

- 21 Δεν αμφισβητείται ότι οι όροι «nursery room» υποδηλώνουν τον χώρο που προορίζεται για βρέφη ή για νήπια. Πρέπει, εξάλλου, να παρατηρηθεί ότι το επίδικο σημείο, συνενώνοντας τις δύο αυτές λέξεις με τη σωστή σειρά κατά την αγγλική γραμματική, δεν δημιουργεί εντύπωση απέχουσα αρκετά από εκείνη που δημιουργείται από την απλή παράθεση των λέξεων ώστε να μεταβάλλεται το νόημα ή το περιεχόμενο (βλ., κατ' αναλογία, προμνησθείσα στη σκέψη 14 απόφαση Koninklijke KPN Nederland, σκέψεις 98 και 99).
- 22 Μεταξύ των προϊόντων που καλύπτει το σήμα, ορισμένα αφορούν αποκλειστικά τα βρέφη ή τα νήπια. Αυτό συμβαίνει με τις σακούλες για πάνες, τα μποτάκια, τα ενδύματα για βρέφη, τις φόρμες για βρέφη και τα χνουδωτά παιχνίδια. Όσον αφορά τα άλλα προϊόντα, ήτοι τα βιβλία, τα είδη χαρτοπωλείου, τις κάρτες, τα πιάτα, τα κύπελλα, τα καπέλα, τα παπούτσια και τα κρεμαστά αντικείμενα, όλες αυτές οι κατηγορίες προϊόντων περιλαμβάνουν κάποια τα οποία, λόγω του σχημάτός τους, του μεγέθους τους ή της όψεώς τους, προορίζονται ειδικά για βρέφη ή νήπια.
- 23 Ασφαλώς, η πρώτη σημασία του επιδικού σημείου αναφέρεται στον χώρο στον οποίο είναι δυνατόν να τοποθετηθούν πρόσωπα αυτής της κατηγορίας. Ωστόσο, η σημασία αυτή πρέπει να αναλυθεί σε σχέση προς τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος (βλ. ανωτέρω σκέψη 17). Από αυτή την οπτική γωνία, το επίδικο λεκτικό σήμα είναι απολύτως κατάλληλο προς δήλωση προϊόντων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ένα παιδικό δωμάτιο και, ως εκ τούτου, για βρέφη ή νήπια. Δεδομένου ότι όλα τα επίδικα προϊόντα μπορούν να προορίζονται, αποκλειστικά ή δυνητικά, για τους χρήστες αυτούς, το ενδιαφερόμενο κοινό θα διακρίνει χωρίς προσπάθεια μια άμεση και συγκεκριμένη σχέση μεταξύ του επιδικού σημείου και των περιών ο λόγος προϊόντων. Το προβαλλόμενο από την προσφεύγουσα στοιχείο ότι τα επίμαχα προϊόντα μπορούν προφανώς να χρησιμοποιηθούν και εκτός παιδικού δωματίου δεν ανατρέπει το συμπέρασμα αυτό, δεδομένου ότι, για τον μέσο καταναλωτή, αυτό το ενδεχόμενο δεν επηρεάζει την εκ μέρους του αντίληψη του προορισμού των επίμαχων προϊόντων.
- 24 Πρέπει, ακόμα, να παρατηρηθεί ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας —ότι το τμήμα προσφυγών «δεν έλαβε επαρκώς υπόψη του τα ζητήματα που η ίδια θίγει» και ότι υφίστανται δύο χωριστοί λόγοι στην προσαλλόμενη απόφαση— δεν είναι

θεμελιωμένα επαρκώς ούτε από νομικής ούτε από πραγματικής απόψεως. Συνεπώς, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αυτοτελείς αιτιάσεις και, ως εκ τούτου, δεν είναι ικανά να μεταβάλουν το συμπέρασμα αυτό.

- 25 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς θεώρησε ότι το επίδικο σημείο είναι περιγραφικό του προορισμού των προϊόντων και, κατ' επέκταση, της κατηγορίας των τελικών χρηστών, δηλαδή των βρεφών και των νηπίων (σκέψη 10 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 26 Κατά συνέπεια, ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως, τον οποίο η προσφεύγουσα αντλεί από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, είναι απορριπτός.
- 27 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί και το αίτημα της προσφεύγουσας να διαταχθεί η αναπομπή της υποθέσεως ενώπιον του εξεταστή.
- 28 Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 29 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα του ΓΕΕΑ.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Pirrung

Forwood

Παπασάββας

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Νοεμβρίου 2004.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Pirrung